

Poznań, dn. 28 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu
XII Wydział Cywilny
ul. Stanisława Hejmowskiego 2
61-736 Poznań

Powód: Przetwórstwo Rolne
Gąsiorek Spółka jawna
ul. Wrzesińska 8
62-250 Czerniejewo
KRS nr: 0000362182

reprezentowany przez:

Adwokata Michała Michajłowa
Kancelaria Adwokacka
Al. Niepodległości 31
61-714 Poznań

Pozwany: Stowarzyszenie Projekt Września
ul. Jana Pawła II 20B/1
62-300 Września
(KRS: 0000571841)

wartość przedmiotu sporu: 15.000,00 zł (piętnaście tysięcy złotych 00/100)

POZEW O OCHRONĘ DÓBR OSOBISTYCH

Działając w imieniu Powoda, z powołaniem na załączone pełnomocnictwo, na podstawie art. 24 Kodeksu cywilnego (dalej: KC) w związku z art. 43 KC, art. 23 KC., art. 33¹ §1 KC oraz art. 448 KC., wnoszę o:

1. zobowiązanie Pozwanego Stowarzyszenia Projekt Września (dalej: Pozwany) do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych Powoda poprzez usunięcie na własny koszt plakatów zawierających treści godzące w dobra osobiste Powoda, z terenu i okolic wsi Kawęczyn, a także wszystkie wpisy zawierające zdjęcie plakatu oraz

nieprawdziwe informacje dot. mojego Mandanta i realizowanej inwestycji w Kawęczynie, zamieszczone na stronach internetowych, w szczególności na portalu internetowym <http://projektwrzesnia.pl> oraz na profilu Pozwanego na stronie portalu społecznościowego Facebook;

2. zobowiązanie Pozwanego Stowarzyszenia Projekt Wrzesnia do złożenia oświadczenia pod tytułem: „STOWARZYSZENIE PROJEKT WRZEŚNIA: PRZEPRASZAMY SPÓŁKĘ PRZETWÓRSTWO ROLNE GĄSIOREK SPÓŁKA JAWNA” o treści:

„Przepraszamy spółkę »Przetwórstwo Rolne Gąsiorek Spółka jawna« za to, że w wyniku rozmieszczenia plakatów na terenie i w okolicach wsi Kawęczyn oraz poprzez szereg wpisów na portalach internetowych, zawierających nieprawdziwe informacje dotyczące inwestycji planowanej przez spółkę »Przetwórstwo Rolne Gąsiorek Spółka jawna«, dopuściliśmy się naruszenia renomy tej spółki poprzez insynuowanie niezgodnych z prawdą i nie mających związku z działaniami spółki, rzekomych zagrożeń wynikających z planowanej inwestycji. Jednocześnie wyrażamy ubolewanie, że przez nasze nieprawdziwe stwierdzenia naruszone zostały renoma i zaufanie społeczne do spółki.

Stowarzyszenie Projekt Wrzesnia.”

(dalej: Oświadczenie) oraz:

- a) opublikowanie Oświadczenia na własny koszt na portalu internetowym: <http://wrzesnia.info.pl/> w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia uprawomocnienia się wyroku zapadłego w niniejszej sprawie, w zakładce „INFO”, w rubryce „AKTUALNOŚCI” na jej głównej stronie, w sposób umożliwiający swobodny, bezpośredni, niezakłócony i powszechny dostęp każdej osoby korzystającej z portalu internetowego; przez taki dostęp rozumieć należy wyświetlenie Oświadczenia w taki sposób, by nie kolidowały z nim żadne inne komunikaty, reklamy, oświadczenia, okna, a także by dostęp do niego nie rodził konieczności otwierania kolejnych podstron lub podzakładek, tj. wyświetlenie Oświadczenia powinno nastąpić bezpośrednio po kliknięciu w rubrykę „AKTUALNOŚCI”; tytuł Oświadczenia powinien mieć kolor ciemnoczerwony i być zapisany drukowanymi, wytłuszczonymi literami, czcionką Times New Roman w rozmiarze 18, zaś treść Oświadczenia powinna mieć kolor czarny i być zapisana czcionką Times New Roman w rozmiarze 14, przy czym całe Oświadczenie powinno znajdować się na białym tle, w czarnej ramce; Oświadczenie winno znajdować się na głównej stronie portalu <http://wrzesnia.info.pl/> w rubryce „AKTUALNOŚCI” nieprzerwanie przez trzy następujące po sobie pełne doby (72 godziny);

- b) opublikowanie Oświadczenia na własny koszt na portalu internetowym: <http://www.nowawrzesnia.pl> w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia uprawomocnienia się wyroku zapadłego w niniejszej sprawie, w zakładce „AKTUALNOŚCI” na jej głównej stronie, w sposób umożliwiający swobodny, bezpośredni, niezakłócony i powszechny dostęp każdej osoby korzystającej z portalu internetowego; przez taki dostęp rozumieć należy wyświetlenie Oświadczenia w taki sposób, by nie kolidowały z nim żadne inne komunikaty, reklamy, oświadczenia, okna, a także by dostęp do niego nie rodził konieczności otwierania kolejnych podstron lub podzakładek, tj. wyświetlenie Oświadczenia powinno nastąpić bezpośrednio po kliknięciu w zakładkę „AKTUALNOŚCI”; tytuł Oświadczenia powinien mieć kolor ciemnoczerwony i być zapisany drukowanymi, wytłuszczonymi literami, czcionką Times New Roman w rozmiarze 18, zaś treść Oświadczenia powinna mieć kolor czarny i być zapisana czcionką Times New Roman w rozmiarze 14, przy czym całe Oświadczenie powinno znajdować się na białym tle, w czarnej ramce; Oświadczenie winno znajdować się na głównej stronie portalu <http://www.nowawrzesnia.pl> w zakładce „AKTUALNOŚCI” nieprzerwanie przez trzy następujące po sobie pełne doby (72 godziny);
3. upoważnienie Powoda do opublikowania oświadczeń, o których mowa w pkt. 2, w tym samym miejscu, w ten sam sposób, na koszt Pozwanego w przypadku niedochowania terminów, o których mowa w pkt 2 lit. a) - b) *petitum*,
4. zasądzenie od Pozwanego na cel społeczny - tj. na rzecz Szpitala Powiatowego we Wrześni Sp. z o.o., na oddział hospicyjno-paliatywny, sumy pieniężnej w kwocie 15.000,00 zł (piętnaście tysięcy złotych 00/100),
5. zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych,
6. dopuszczenie i przeprowadzenie następujących dowodów:
- a) dowodu z przesłuchania stron na okoliczności wskazane szczegółowo w poszczególnych akapitach uzasadnienia, pod którymi dowód ten wskazano;
 - b) dowodów z dokumentów załączonych do pozwu, na okoliczności wskazane szczegółowo w poszczególnych akapitach uzasadnienia, pod którymi dowody te wskazano;
 - c) dowodu z zeznań świadka: [REDAKTOWANE]

na okoliczność potwierdzenia rozwieszenia plakatów, miejsc w których plakaty rozwieszono.

7. przeprowadzenie rozprawy także pod nieobecność Powoda oraz jego pełnomocnika.

UZASADNIENIE

I. Stan faktyczny

Powód jest przedsiębiorcą mającym siedzibę w Czerniejewie (gmina Września), prowadzącym działalność gospodarczą m.in. w zakresie chowu i hodowli zwierząt oraz sprzedaży hurtowej żywych zwierząt. Powód od wielu lat działa w szeroko rozumianej branży rolniczej. Współwłaściciel spółki, Pan Rajmund Gąsiorek jest osobą prowadzącą od ponad 40 lat szeroko rozumianą działalność rolniczą (w różnych formach) i posiadającą nieposzlakowaną opinię, a ponadto uznanie w środowisku związanym z branżą rolniczą (zarówno w kraju, jak i za granicą). Z tego też względu w firmie Powoda zawarte jest nazwisko Pana Rajmunda Gąsiorka.

Pozwany prowadzi swą działalność na terenie gminy Września.

Dowody:

- KRS pełny Powoda
- wydruk KRS Pozwanego

W dniu 27 czerwca 2017 r. na stronie internetowej Pozwanego (<http://www.projektwrzesnia.pl/>) zamieszczony został wpis oraz zdjęcie plakatu, z którego treści dla zwykłego odbiorcy wynika, że planowana ferma drobiu w Kawęczynie (planowana inwestycja Powoda, dalej: **inwestycja**) spowoduje m.in. skażenie wód i gleby, alergie, choroby, zatrucia. Na plakacie widnieje m.in. następująca treść:

„KATEGORYCZNE NIE DLA FERM KUR W KAWĘCZYNIE
CO NAM GROZI:

- SKAŻENIE WÓD I GLEBY
- SMRÓD W PROMIENIU PONAD 10KM
- PIERZENIE KUR - ALERGIE I INNE CHOROBY
- WZMOŻONY RUCH WIELKICH POJAZDÓW
- ODÓR Z POMIOTU WYRZUCANEGO NA POLA

NIE DAJMY SIĘ TRUĆ...
SKUTKI ODCZUJESZ TAKŻE W SWOJEJ OKOLICY
(INWESTOR MA DALEKOSIĘŻNE PLANY)".

Retoryka zastosowana na opublikowanym plakacie (wraz z dużym znakiem wykrzyknienia, pot. zwanym wykrzyknikiem) oraz we wpisach na portalach internetowych nie daje pola do wątpliwości, a użyte stwierdzenia mają charakter kategoriyczny. Plakaty zostały powielone i rozwieszone na terenie wsi Kawęczyn i w jej okolicach. Ponadto, podobny wpis zawierający zdjęcie plakatu został zamieszczony na stronie Pozwanego na portalu społecznościowym Facebook.

Dowody:

- zrzut ekranu wpisu z dnia 27 czerwca 2017 r. zamieszczonego na stronie internetowej www.projektwrześnia.pl;
- zrzut ekranu wpisu z dnia 27 czerwca 2017 r., zamieszczonego na profilu należącym do Pozwanego na portalu społecznościowym Facebook, wskazujący na rozmieszczanie plakatów;
- zdjęcie plakatu rozmieszczonego przez Pozwanego na terenie wsi Kawęczyn oraz w jej okolicach, jak również zamieszczonego na ww. stronach internetowych;
- dowód z przesłuchania stron;
- dowód z przesłuchania świadka [REDAKTOWANE]

Powód, będący inwestorem, jest wnioskodawcą toczącego się postępowania w sprawie wydania przez Burmistrza Miasta i Gminy Września wymaganej prawem decyzji administracyjnej o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację opisanej wyżej inwestycji (dalej jako: decyzja środowiskowa). Decyzja ta określi natomiast wszelkie warunki środowiskowe, które inwestor w toku projektowania oraz realizacji inwestycji musi spełnić, a następnie przestrzegać. Na uwagę zasługuje tutaj fakt przedsięwzięcia przez Powoda wszelkich czynności prawnych zmierzających do wypełnienia obowiązków nałożonych na niego przez szereg aktów prawnych, regulujących powstawanie inwestycji o charakterze takim, jak inwestycja planowana przez Powoda.

Dowody:

- kopia zawiadomienia z dnia 15 marca 2017 r. o wszczęciu w dniu 06 marca 2017 r. postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia (sygn. akt WGA.6220.4.2017);

Ubocznie należy wskazać, iż Pozwany został dopuszczony do udziału w ww. postępowaniu w sprawie wydania decyzji środowiskowej na prawach strony, powołując się w swoim wniosku na delegację ze strony właścicieli nieruchomości sąsiadujących z terenem

inwestycji do wypełnienia roli „reprezentanta społecznego”, jak również na to, że jego udział przyczyni się do kontroli społecznej nad postępowaniem. Strony, jako uczestnicy postępowania administracyjnego o wydanie decyzji środowiskowej, mają prawo do czynnego udziału w każdym jego stadium, a więc składania oświadczeń, wniosków, środków odwoławczych, a organ administracyjny czuwa nad prawidłowym przebiegiem tego postępowania. Pozwany natomiast, zamiast ograniczyć się do czynnego uczestnictwa w oficjalnie prowadzonym postępowaniu i do składania w nim większej ilości merytorycznych wniosków zdecydował się na rozwieszanie plakatów i rozpowszechnianie treści opisanej w wcześniejszej części uzasadnienia, kategorycznie wskazując inwestycję Powoda jako zagrożenie dla okolicznych mieszkańców.

Dowody:

- kopia postanowienia z dnia 05 kwietnia 2017 r. o dopuszczeniu Stowarzyszenia Projekt Września do udziału na prawach strony w postępowaniu o sygn. akt WGA.6220.4.2017;

W dniu 05 lipca 2017 r. Powód wezwał Pozwanego do zaniechania naruszania jego dóbr osobistych oraz usunięcia skutków naruszeń, w ciągu 7 dni od dnia odebrania pisma. Pozwany odebrał ww. pismo dnia 12 lipca 2017 r. Następnie pismem z dnia 17 lipca 2017 r. Pozwany wskazał, że w jego ocenie podjęte działania w żaden sposób nie naruszają dóbr osobistych Powoda. Według Pozwanego, publikowane przez niego materiały mają charakter stricte informacyjny, a treści wynikają z analizy raportu przedłożonego przez Powoda w postępowaniu w sprawie wydania decyzji środowiskowej i są zgodne z aktualnym poziomem wiedzy na temat ferm wielkoprzemysłowych. W dniu 21 lipca 2017 r. Powód wystosował do Pozwanego odpowiedź na jego pismo z dnia 17 lipca 2017 r., w którym podtrzymał swoje stanowisko i wskazywał m.in., że postępowanie w sprawie ustalenia warunków realizacji przedmiotowej inwestycji nadal się toczy, w związku z czym dopiero po wydaniu decyzji i określeniu przez organ tych warunków, Pozwany będzie posiadał merytoryczną podstawę, aby w sposób rzetelny informować lokalną społeczność na temat możliwego wpływu przedmiotowej inwestycji na jej okolicę. Pomimo wezwania Pozwany nie usunął plakatów, wpisów i nie sprostował zamieszczonych treści.

Dowody:

- wezwanie z dnia 05 lipca 2017 r. do zaniechania naruszania dóbr osobistych oraz usunięcia skutków, wraz z potwierdzeniem odbioru;
- pismo Pozwanego z dnia 17 lipca 2017 r.;
- pismo Powoda z dnia 21 lipca 2017 r., wraz z dowodem nadania.

II. Uzasadnienie prawne

1. Zdolność sądowa Powoda oraz odpowiednie stosowanie przepisów Kodeksu cywilnego dot. ochrony dóbr osobistych do spółek jawnych.

W przedmiotowej sprawie Powodem jest spółka jawna. Art. 22 §1 Kodeksu spółek handlowych (dalej: KSH) mówi, że spółka jawna jest spółką osobową, która prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą, a nie jest inną spółką handlową. Art. 8 §1 KSH przyznaje natomiast spółkom osobowym (w tym spółkom jawnym) zdolność prawną i zdolność sądową. Spółka jawna jest więc odrębnym podmiotem prawa zarówno wobec osób trzecich, jak również wobec współników. Zgodnie więc z systematyką KSH, spółka jawna nie jest osobą prawną. Spółki osobowe są jednak zaliczane do jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, o których mowa w art. 33¹ §1 KC. Zgodnie z tym artykułem: „Do jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych”. Jednostki te posiadają podmiotowość prawną tylko wówczas, gdy istnieje przepis prawa przyznający im zdolność prawną. Przepisem takim w odniesieniu do spółek osobowych jest ww. art. 8 § 1 KSH.

W kontekście zarzucanego Pozwanemu działania odpowiadającego treści przepisu art. 24 §1 KC, tj. naruszenia dóbr osobistych należy ponadto zauważyć, że przepis art. 43 KC wskazuje, że: „przepisy o ochronie dóbr osobistych osób fizycznych stosuje się odpowiednio do osób prawnych”. Mając więc na uwadze przywołane wcześniej przepisy KSH oraz KC, a w szczególności przepis art. 33¹ §1 KC, nie ulega wątpliwości, że zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa spółka jawna posiada zdolność sądową do występowania jako strona postępowań sądowych, w tym w szczególności w ochronie ich naruszonych dóbr, która to ochrona im przysługuje. Tym samym, biorąc również pod uwagę opisany stan faktyczny, w pełni uzasadnione jest występowanie przez Powoda w obronie własnych, prawnie chronionych dóbr.

2. Renoma spółki jawnej jako jej dobro osobiste

Renoma jest jednym z dóbr osobistych, wymienianym bezpośrednio w orzecznictwie dotyczącym dóbr osobistych, ujętych w art. 23 KC. Na uwagę zasługuje tutaj fakt, iż wobec osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej to właśnie renoma stanowi podstawowy przedmiot ochrony, analogiczny do czci osoby fizycznej.

Pojęcie dóbr osobistych osób prawnych (a w przedmiotowym kontekście – również spółki jawnej) kompleksowo zdefiniował Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 stycznia 2015 r. (sygn. akt I CSK 16/14): „Za dobro osobiste osób prawnych - będące odpowiednikiem dobra osobistego osób fizycznych w postaci czci zewnętrznej (dobrego imienia) - uznaje się dobrą sławę, określaną też, tak jak w przypadku osób fizycznych, mianem dobrego imienia.

Dobre imię osoby prawnej jest łączone z opinią, jaką o niej mają inne osoby ze względu na zakres jej działalności. Uwzględnia się tu nie tylko renomę wynikającą z dotychczasowej działalności osoby prawnej, ale i niejako zakładaną (domniemaną) renomę osoby prawnej od chwili jej powstania.”

Na marginesie wskazać należy, że naruszenie dobrego imienia może polegać również na pomówieniu o takie postępowanie lub właściwości, które w efekcie mogą poniżyć tę osobę w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu, lub rodzaju działalności (tzw. zniesławienie). Może tu chodzić zarówno o rozpowszechnianie wiadomości określonej treści, która stanowi zarzut pod adresem jednostki, jak i wyrażanie ujemnej oceny jej działalności (J. Wierciński, *Niemajątkowa ochrona czci*, Warszawa 2002).

Wskazać należy pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 października 1971 r. (sygn akt II CR 455/71), istotny dla niniejszej sprawy (potwierdzony również w późniejszym wyroku z dnia 09 października 2002 r., sygn. akt IV CKN 1402/00):

„Cześć, dobre imię, dobra sława człowieka, są pojęciami obejmującymi wszystkie dziedziny jego życia osobistego, zawodowego i społecznego. Naruszenie czci może więc nastąpić zarówno przez pomówienie o ujemne postępowanie w życiu osobistym i rodzinnym, jak i przez zarzucenie niewłaściwego zachowania w życiu zawodowym, naruszające dobre imię danej osoby i mogące narazić ją na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania zawodu lub innej działalności.”

O dobrach osoby prawnej wypowiedział się również Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 25 kwietnia 2013 r. (sygn. akt: I ACa 102/13), który stwierdził, że:

„Dobrem osoby prawnej jest m.in. jej dobre imię, rozumiane jako marka, ugruntowana pozycja. Naruszenie dobrego imienia osoby prawnej może polegać np. na rozpowszechnianiu zarzutów określonej treści, bądź na ujemnej ocenie działalności podmiotu. Dobre imię osoby prawnej jest łączone z opinią, jaką mają o niej inne osoby ze względu na zakres jej działalności. Nie ulega zatem wątpliwości, że dobre imię osoby prawnej naruszają wypowiedzi, które obiektywnie oceniając, przypisują osobie prawnej niewłaściwe postępowanie mogące spowodować utratę do niej zaufania potrzebnego do prawidłowego jej funkcjonowania w zakresie swych zadań”.

Biorąc pod uwagę przedmiotowy stan faktyczny, szczególnie istotny jest wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06 listopada 2014 r. (sygn. akt II CSK 117/14), wydany w oparciu o podobny stan faktyczny:

„Do dóbr osobistych typowych dla osób prawnych, a także spółek osobowych (art. 331 § 1 k.c.), należy zaliczyć ich odbiór w świadomości społecznej, czyli renomę, dobre imię przedsiębiorstwa w przypadku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Zarzucanie przedsiębiorcy negatywne oddziaływanie na środowisko i mieszkańców okolicy, w której prowadzi działalność gospodarczą, godzi w jego pozycję rynkową oraz w

postrzeganie go jako podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą rzetelnie, uczciwie, fachowo i zgodnie z wszelkimi regułami. Sporny baner zatem przez przypisanie powodowej spółce takiego postępowania, które może ją poniżyć w opinii publicznej, podważyć jej wiarygodność potrzebną do wykonywania określonej działalności, zniesławił ją. Ze względu na to, że zniesławienie godzi w opinię innych o danej osobie, podrywa ich zaufanie do niej, poniża ją w ich oczach, ma ono miejsce wówczas, gdy zostaje upublicznione (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2014 r., V CSK 361/13, niepubl.)". W przedmiotowej sprawie, jak już wskazywano, nieprawdziwe informacje dot. Powoda zostały upublicznione przez Pozwanego w formie plakatów w miejscowości i w okolicach wsi Kawęczyn, ale również w Internecie, którego zasięg jest właściwie nieograniczony.

W odniesieniu do przedmiotowej sprawy należy ponownie podkreślić, że forma prawna ochrony dóbr osobistych osób fizycznych charakteryzuje się szeregiem analogii do ochrony dóbr osobistych osób prawnych (w związku z przywołanymi w pkt 1 przepisami KC). Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić tym samym, że ww. orzeczenia Sądu bezpośrednio odnoszą się do zaistniałego w przedmiotowej sprawie stanu faktycznego.

3. Charakter naruszenia dóbr osobistych w przedmiotowej sprawie.

W ocenie Powoda, pozwane Stowarzyszenie Projekt Września działając poprzez szereg wskazanych w opisie stanu faktycznego (pkt I. uzasadnienia) publikacji na stronach internetowych oraz poprzez rozmieszczenie plakatów, dopuściło się wobec niego naruszenia jego dóbr osobistych w postaci jego renomy i zaufania potrzebnego do wykonywania dotychczasowej działalności gospodarczej. Zgodnie z tezą zawartą w orzecznictwie, należy przede wszystkim poddać wskazywane przez Pozwanego publicznie treści dot. zagrożenia dla lokalnej społeczności ocenie ich obiektywnej godności z prawdą.

Podkreślamy, iż wskazane w treści plakatu zagrożenia (m. in. odór, skażenie wód i gleby, alergie), nie znajdują potwierdzenia w stanie faktycznym dot. planowanej inwestycji, nie są więc prawdziwe. Znamienne jest ponadto stwierdzenie wieńczące wyliczenia ww. zagrożeń: „NIE DAJMY SIĘ TRUĆ” - przy czym nie jest to zdanie przypuszczające, a twierdzące. Retoryka przedmiotowego plakatu w sposób bezpośredni wskazuje więc, że Powód „będzie truł” okolicznych mieszkańców. Podkreśla to dodatkowo sugestia: „SKUTKI ODCZUJESZ TAKŻE W SWOJEJ OKOLICY”. Przekaz ten wzmocniony jest ponadto akcentami graficznymi, w postaci dużego znaku wykrzyknienia (widniejącego zaraz przy wyliczeniu zagrożeń) oraz przekreślonego wizerunku kury w prawym górnym rogu plakatu. Stwierdzić należy więc, że przekaz przedmiotowego plakatu dla przeciętnego odbiorcy jest jednoznaczny, który streścić można następująco: w sytuacji zrealizowania przez Powoda przedmiotowej inwestycji wymienione zagrożenia staną się rzeczywistością, a w konsekwencji okoliczni mieszkańcy będą truci przez inwestycję Powoda.

Pozwany, oprócz podjęcia działań polegających na rozmieszczeniu opisanych wyżej plakatów w miejscach publicznych, dopuścił się ponadto zamieszczenia wpisów na portalach internetowych. Treść wpisów nie pozostawia wątpliwości co do charakteru przedsięwziętego działania. We wpisie na portalu społecznościowym Facebook z dnia 27 czerwca 2017 r., na profilu Stowarzyszenia Projekt Września, zamieszczona została fotorelacja z przedsięwziętej akcji rozmieszczenia plakatów na terenie i w okolicach wsi Kawęczyn. Opatrzona została ponadto opisem: „... walka trwa nadal.”. Jednoznacznie wskazuje to na intencje osób rozwieszających plakaty. Pod wpisem zamieszczony został link do portalu internetowego Pozwanego, do artykułu z dnia 27 czerwca 2017 r. w którym to powielone zostały nieprawdziwe i godzące w dobra osobiste Powoda treści uprzednio zamieszczone na plakacie.

W celu analizy prawnej wpływu treści upublicznianych przez Pozwanego na dobra osobiste Powoda, należy odnieść się do wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 października 2013 r. (sygn. akt VI ACa 372/13):

„Zasady jakimi rządzą się roszczenia o ochronę dóbr osobistych osób fizycznych i osób prawnych są w gruncie rzeczy takie same, z tą jednakże różnicą, że w przypadku osób prawnych decydujące i zarazem wyłączne znaczenie mają obiektywne kryteria naruszenia dóbr osobistych. W przeciwieństwie do osób fizycznych, w przypadku osoby prawnej oddziaływanie naruszenia dobra osobistego może dotyczyć jedynie sfery zewnętrznej, z tych względów, że osoby prawne nie odczuwają - zastrzeżonych dla osób fizycznych - uczuć.”

W świetle przywołanego orzecznictwa nie budzi wątpliwości fakt, iż tą sferą zewnętrzną będzie w tejże sprawie zbiór opinii o spółce, jej renoma, kształtująca się w kręgu odbiorców treści rozpowszechnianych przez Pozwanego, tj. w szczególności wśród lokalnej społeczności mieszkającej we wsi Kawęczyn i jej okolicach. W naszej ocenie z całą pewnością konsekwencje działań Pozwanego dla zbioru opinii o Powodzie będą miały znacznie szerszy zasięg - w społeczności okolicznych powiatów, a nawet w kontekście całego kraju, z uwagi na umieszczenie przywoływanych treści w Internecie.

Działania Pozwanego prowadziły zatem w konsekwencji do naruszenia dobrego imienia Powoda. Zgodnie bowiem z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 listopada 2013 r., VI ACa 657/13:

„Dobre imię osoby prawnej naruszają wypowiedzi, które obiektywnie oceniając, przypisują osobie prawnej niewłaściwe postępowanie mogące spowodować utratę do niej zaufania potrzebnego do prawidłowego funkcjonowania w zakresie swych zadań.”

Jak już wskazywano we wcześniejszej części uzasadnienia, jako dobre imię przedsiębiorcy należy rozumieć opinię, jaką o nim mają inne osoby ze względu na zakres jego odpowiedzialności. Uwzględnia się tu nie tylko renomę wynikającą z obecnej działalności przedsiębiorcy, ale i renomę przedsiębiorcy od chwili rozpoczęcia przez niego działalności.

W przedmiotowej sprawie dobre imię Powoda niewątpliwie jest naruszane przez rozpowszechniane przez Pozwanego informacje, które przypisują Powodowi niewłaściwe postępowanie. W konsekwencji może to doprowadzić do utraty zaufania do Powoda, które to zaufanie jest niezbędne do kontynuowania prowadzenia działalności gospodarczej, jak również do jej rozwoju (w tym w szczególności, w kontekście kolejnych planów inwestycyjnych na terenie powiatu wrzesińskiego, gnieźnieńskiego oraz słubeckiego).

Podkreślenia wymaga przy tym, że naruszenie dobrego imienia przedsiębiorcy może polegać na rozpowszechnianiu zarzutów określonej treści lub na krytyce jego działalności, poprzez podawanie do publicznej wiadomości też niezgodnych z prawdą, a jednocześnie narażających jego renomę na uszczerbek. W przedmiotowej sprawie treść opublikowanych i rozpowszechnianych przez Pozwanego informacji sugeruje, iż Powód zamierza dopuścić się naruszenia nałożonych na niego w przyszłości obowiązków z zakresu prawa ochrony środowiska. Wskazać należy natomiast, że określenie przez odpowiedni i kompetentny organ administracyjny wydający decyzję środowiskową (w tym przypadku – przez Burmistrza Miasta i Gminy Września) obowiązków zmierzających do ochrony środowiska, a następnie wywiązywanie się z nich przez Powoda nie powinno w efekcie prowadzić do degradacji środowiska. Zarzuty Pozwanego nie znajdują więc pokrycia w stanie faktycznym (choćby dlatego, że warunki realizacji inwestycji nie zostały jeszcze określone – ciężko więc wskazywać jakiegokolwiek potencjalne skutki), a ponadto w sposób oczywisty zmierzają do wywarcia nieuprawnionego wpływu na opinię okolicznych mieszkańców. Opisane działania nastawiają negatywnie społeczność wobec planowanej przez Powoda inwestycji, jak również wobec samego inwestora.

W związku z przytoczoną powyżej argumentacją stwierdzić należy, że treści upublicznione przez Pozwanego nie mogą być uznane za obiektywnie prawdziwe. W konsekwencji, nie ulega wątpliwości, że treść fałszywych oskarżeń wystosowanych przez Pozwanego pod adresem Powoda stanowi działanie o wyraźnym skutku naruszenia zasadniczego dobra osobistego spółki tj. jej renomy i dobrej opinii w świadomości społecznej. **Opisane działania Pozwanego niewątpliwie zmierzają do podważenia w sposób bezprawny posiadanej dotychczas przez Powoda renomy, godząc tym samym w postrzeganie inwestora jako podmiotu prowadzącego profesjonalną działalność gospodarczą w sposób rzetelny, uczciwy, fachowy i zgodnie z wszelkimi regułami i normami prawa.**

4. Granice dozwolonej krytyki

W niniejszej sprawie należy również rozważyć, czy zachowanie Pozwanego mieściło się w granicach dozwolonej krytyki.

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dn. 14 lipca 2016 r., sygn. akt I ACa 1396/15 stwierdził: „Przyjmuje się, że bezprawność wyłącza dozwolona krytyka – mieszcząca się w granicach wyznaczonych przede wszystkim przez zasady współżycia społecznego oraz społeczny cel krytyki. Granice te nie są jednoznacznie określone, ponieważ warunkują je również takie czynniki, jak: rodzaj krytyki, warunki w jakich się odbywa. Granice dozwolonej krytyki, nawet przy braniu pod uwagę wymienionych czynników, nie powinny być nadmiernie elastyczne. Krytyka jest dozwolona, jeśli zostaje podjęta w interesie społecznym, ogólnym; jest rzeczowa i rzetelna. Nie ma takiego charakteru krytyka w celu dokuczenia innej osobie i jej szykanowania.”

W kontekście zakresu dopuszczalnej krytyki należy również mieć na względzie stanowisko doktryny wyrażone w tym przedmiocie: „Krytyka taka powinna mieć ponadto zawsze na względzie poszanowanie dóbr osobistych człowieka, zwłaszcza jego godności i nie nosić znamion przestępstwa zniesławienia dokonanego pod przykrywką wolności słowa i wypowiedzi, dopuszczalnych w debacie politycznej czy społecznej” (*Marek A., Prawo karne, Warszawa 2004, s. 516*). Wolność wypowiedzi, traktowana przez art. 10 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności jako jedna z podstaw funkcjonowania społeczeństwa demokratycznego, nie ma charakteru absolutnego (wyrok SN z dn. 05 listopada 2009 r., sygn. akt: I CSK 155/09). Prawo do krytyki ma bowiem służyć realizacji funkcji kontroli społecznej, a nie pomawianiu innych osób, w tym osób prawnych. Należy więc nakreślić granice pomiędzy dozwoloną krytyką, a godnością i innymi dobrami osobistymi każdego człowieka oraz w kontekście przedmiotowej sprawy – renomą inwestora, będącego spółką jawną (podobnie: *Rupar J., Zniesławienie a dozwolona krytyka dziennikarska wobec osób publicznych; Prokuratura i Prawo 2008, nr 11*).

Sąd Najwyższy podkreśla również, że krytyka operująca faktami niesprawdzonymi nie może być uznana za rzetelną (np. wyrok SN z dn. 14 listopada 1986, sygn. akt II CR 295/86). Niewątpliwie w stanie faktycznym konstytuującym niniejszy pozew, informacje podane przez Pozwanego zarówno w ramach rozmieszczonych plakatów, jak i w treści wpisów na portalach internetowych, nie znajdują pokrycia w faktach, nie mogąc tym samym być kwalifikowane jako element rzeczowej i rzetelnej krytyki.

W przedmiotowej sprawie nie można uznać, aby treści publikowane przez Pozwanego mieściły się w pojęciu dozwolonej krytyki przede wszystkim z uwagi na fakt, że postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia jest w toku, a więc parametry realizacji przedmiotowej inwestycji nie są na chwilę obecną znane – a co za tym idzie, Pozwany swoimi działaniami nie odwoływał się do faktów. Wskazujemy, iż dopiero po wydaniu decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Września o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia (wydanej w oparciu o uzgodnienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska), Pozwany będzie posiadał wystarczającą merytoryczną podstawę aby w sposób rzetelny informować lokalną

społeczność na temat możliwego wpływu przedmiotowej fermy na okolicę. Natomiast Pozwany zastraszał mieszkańców operując wyselekcjonowanymi informacjami, które w ocenie Pozwanego są zgodne „z aktualnym poziomem wiedzy na temat ferm wielkoprzemysłowych”, a w rzeczywistości wyłącznie tymi, które informują o konsekwencjach negatywnych praktyk niestosowania się do opisanych przepisami prawnymi wymogów ochrony środowiska przy prowadzeniu ferm wielkoprzemysłowych, co należy uznać za działanie na szkodę mojego Mocodawcy. Na marginesie jedynie wskazać należy, iż uzyskanie w przyszłości stosownej decyzji środowiskowej dla inwestycji i zastosowanie się do wytycznych w niej wskazanych, również nie powinno stanowić podstawy zarzutów w stosunku do mojego Mocodawcy, skoro odpowiedni wyspecjalizowany organ, mając na uwadze kwestię ochrony środowiska, takową zgodę wyraził.

5. Bezprawność działania Pozwanego

Jedną z podstawowych przesłanek, które warunkują ochronę dóbr osobistych jest bezprawność działania naruszającego. W art. 24 §1 KC przesłanka ta została ujęta w formie domniemania prawnego, co oznacza, że to na naruszającym spoczywa ciężar obalenia domniemania i wykazania, że zachowanie, którego się dopuścił, nie było bezprawne. W naszej ocenie jednak, zarzuty kierowane przez Pozwanego do Powoda miały z pewnością charakter bezprawny.

Po pierwsze, nie były one oparte na prawdzie – Powód nie dopuścił się (i nie ma zamiaru dopuszczać się) żadnych z wymienionych, zarówno w treści plakatów, jak i w treści wpisów na portalach internetowych zarzucanych mu działań, o czym była mowa we wcześniejszej części uzasadnienia. Tylko gdyby zarzuty były prawdziwe, to byłyby zgodne z prawem. Według przeważającego poglądu doktryny i orzecznictwa jeżeli zarzut jest nieprawdziwy, to jest bezprawny. W ocenie Powoda słuszny jest pogląd Sądu Apelacyjnego w Krakowie, zgodnie z którym w wypadku naruszenia czci (dobrego imienia) w wypowiedzi dla ustalenia zakresu ochrony, doniosłe są modalne cechy zachowania się sprawcy naruszenia. „Ocena bezprawności naruszenia czci jest uzasadniona wtedy, gdy sprawca naruszenia działał w sposób zawiniony, tj. bądź wiedział, że podnoszony zarzut jest nieprawdziwy, bądź też mógł – przy dołożeniu należytej staranności – dowiedzieć się o nieprawdziwości tego zarzutu” (wyrok SA w Krakowie z dn. 02 marca 1994 r., sygn. akt I ACr 76/94). Analogicznie w przedmiotowej sprawie, Pozwany wiedział, iż brak na dany moment jakichkolwiek podstaw faktycznych do wystosowania zarzutów zawartych w treści plakatów oraz wpisów na portalach internetowych, wystosowanych względem Powoda. Z uwagi na udział Pozwanego w toczącym się postępowaniu administracyjnym w przedmiocie wydania decyzji środowiskowej dla przedmiotowej inwestycji, ma on wiedzę, iż żadne parametry realizacji tego przedsięwzięcia nie zostały jeszcze przez organ określone.

Po drugie, treść rozpowszechnianych przez Pozwanego plakatów oraz wpisów nie mieściły się w granicach dozwolonej krytyki – miały one charakter jednoznacznie pejoratywny, a ich celem było jedynie publiczne insynuowanie rzekomych, nie mających uzasadnienia w stanie faktycznym, zagrożeń które zgodnie treścią plakatów miał spowodować Powód. Ponadto, wyraźnym celem działania było również poddanie pod wątpliwość dobrego imienia oraz renomy Powoda i zdyskredytowanie go w oczach lokalnej społeczności. Nie można zatem w żaden sposób uznać, by treści rozpowszechniane przez Pozwanego służyły ochronie jakiegokolwiek uzasadnionego interesu społecznego lub prawnego.

6. Krzywda powoda.

Nie ulega wątpliwości, iż działania Pozwanego naruszyły dobra osobiste Powoda w postaci dobrego imienia i renomy. Jak wskazano we wcześniejszej części uzasadnienia pozwu, naruszenie to miało charakter obiektywny i naraziło Powoda na daleko idące negatywne konsekwencje w postaci utraty zaufania do niego – jako przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą. Powód swoją wieloletnią działalnością gospodarczą zbudował wizerunek prężnie działającego oraz profesjonalnego przedsiębiorcy. Wobec tego insynuacje publikowane przez Pozwanego mogą przekreślić cały jego dorobek, zdyskredytować w oczach opinii publicznej i społeczeństwa, oraz uniemożliwić dalszy jego rozwój.

Podkreślenia wymaga fakt, że insynuacje Pozwanego mogą mieć również wpływ na renomę Powoda w przyszłości oraz na relacje z przyszłymi potencjalnymi kontrahentami – z uwagi na fakt, że potencjalni kontrahenci z pewnością odnajdą nieprawdziwe treści zamieszczone przez Pozwanego w Internecie i w sytuacji gdy treści te pozostaną niesprostowane, zostaną uznane przez nich za prawdziwe. Pozyskiwanie nowych kontrahentów jest natomiast niezbędne dla funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorcy.

W niniejszym stanie faktycznym, nie ulega wątpliwości, że treść plakatów oraz wpisów na portalach internetowych może w istotny sposób wpłynąć na reakcję społeczną w postaci zajęcia negatywnego stanowiska wobec planów inwestycyjnych Powoda, przy jednoczesnym zastrzeżeniu, że wpływ ten wynika z bezprawnych, konkretnych działań Pozwanego. Nie budzi przy tym wątpliwości bezpośredni związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy działaniami Pozwanego, a szkodą powstałą w wyniku takiej działalności, w postaci negatywnego wpływu na renomę Powoda w świadomości lokalnej społeczności. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, iż uszczerbku doznała renoma Powoda na płaszczyźnie postrzegania spółki przez kontrahentów. Powód jako profesjonalny uczestnik obrotu gospodarczego posiada szereg kontrahentów, w opinii których również powinien posiadać nienaruszoną bezprawnymi działaniami Pozwanego renomę. Doniosłość aspektu naruszenia renomy ma również to znaczenie, że Powód w ramach swojej działalności gospodarczej nie ogranicza się wyłącznie do jednej inwestycji, ale planuje swoje działania długoterminowo i na

płaszczyźnie różnorodnych przedsięwzięć gospodarczych. Posiadanie nieskazitelnej biznesowej renomy jest wówczas szczególnie istotne. Dokonane przez Pozwanego naruszenia dóbr prawnie chronionych miało natomiast szeroki zakres, a w konsekwencji stwierdzić należy, że uszczerbek w renomie Powoda nie będzie dotyczył wyłącznie do jednej inwestycji i terenu jednej miejscowości, ale będzie odnoszony do całokształtu przedsięwzięć gospodarczych Powoda, również tych w przyszłości.

Z całą stanowczością podkreślić należy również, iż uwagi na umieszczenie nieprawdziwych informacji na temat Powoda w Internecie zasięg tych informacji jest właściwie nieograniczony. Niesprostowanie tych informacji doprowadzi w konsekwencji do tego, że uszczerbek w renomie Powoda będzie ogromny.

Dodatkowo wskazujemy, iż w dzisiejszych czasach dbałość o środowisko, uzyskanie stosownych certyfikatów i świadectw przestrzegania norm środowiskowych i jakości determinuje przynależność przedsiębiorców do określonych klubów, stowarzyszeń oraz izb gospodarczych, które jednoznacznie pomagają w nawiązywaniu kontaktów i współpracy handlowej, a tym samym mają wpływ na rozwój konkretnej firmy. Utrata renomy, dobrego imienia firmy pociąga za sobą utratę wyżej opisanych relacji handlowych, a w konsekwencji może doprowadzić do izolacji konkretnej firmy w danym sektorze gospodarczym i w rezultacie doprowadzić firmę do strat finansowych (utrata kontrahentów).

7. Żądania pozwu.

W niniejszej sprawie Powód wnosi o zasądzenie na rzecz Szpitala Powiatowego we Wrześni Sp. z o.o. (ul. Słowackiego 2, 62-300 Września), a konkretnie na oddział hospicyjno-paliatywny tego Szpitala kwoty pieniężnej w wysokości 15.000,00 złotych, jako kwoty w wysokości adekwatnej do stopnia naruszenia dóbr osobistych, a także uszczerbku na renomie Powoda. Szpital Powiatowy we Wrześni jest instytucją, która realizuje cele społeczne, a celem ww. oddziału jest działalność w zakresie ochrony zdrowia, polegająca na przyjmowaniu pacjentów wymagających całonocnej opieki w warunkach szpitalnych, u których ze względu na pogarszający się stan zdrowia, niemożliwe jest dalsze sprawowanie opieki w warunkach domowych.

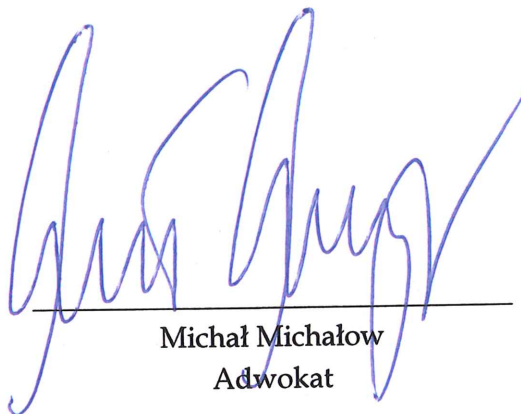
Żądanie pozwu obejmuje ponadto roszczenie niemajątkowe w postaci przeprosin, które mają zostać opublikowane w określonych przez powoda w *petitum* pozwu portalach internetowych.

8. Właściwość sądu.

Właściwość miejscowa sądu w niniejszej sprawie określa art. 27 §1 Kodeksu postępowania cywilnego (dalej: KPC), który stanowi, że powództwo wytacza się przed sądem pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania. Art. 30 KPC mówi natomiast, że powództwo przeciwko osobie prawnej lub innemu podmiotowi niebędącemu osobą fizyczną wytacza się według miejsca ich siedziby. Siedzibą Stowarzyszenia Projekt Września jest miasto Września.

Właściwość rzeczowa wynika z kolei z art. 17 pkt 1 KPC, który stanowi, że do właściwości sądów okręgowych należą sprawy o prawa niemajątkowe i łącznie z nimi dochodzone roszczenia majątkowe, oprócz spraw o ustalenie lub zaprzeczenie pochodzenia dziecka, o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa oraz o rozwiązanie przysposobienia. Tym samym właściwym sądem do rozpoznania niniejszej sprawy jest Sąd Okręgowy w Poznaniu.

Mając na względzie powyższe okoliczności, świadczące o tym, że w niniejszej sprawie miało miejsce naruszenie dóbr osobistych powoda oraz że naruszenie to było bezprawne, powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Michał Michałow
Adwokat

Załączniki:

1. Pełnomocnictwo z dnia 03 lipca 2017 r.;
2. Dowód opłaty skarbowej od pełnomocnictwa;
3. Dowód opłaty od pozwu - 1.350,00 złotych;
4. KRS pełny Powoda;
5. Wydruk KRS Stowarzyszenia Projekt Września;
6. Zrzut ekranu wpisu ze strony internetowej www.projektwrzesnia.pl z dnia 27 czerwca 2017 r.;
7. Zrzut ekranu wpisu z dnia 27 czerwca 2017 r., na profilu należącym do Stowarzyszenia Projekt Września na portalu społecznościowym Facebook, wskazujący na rozmieszczanie plakatów;

8. Zdjęcie plakatu rozmieszczanego przez Stowarzyszenie Projekt Września na terenie gminy Kawęczyn oraz w jej okolicach;
9. Kopia zawiadomienia z dnia 15 marca 2017 r. o wszczęciu w dniu 06 marca 2017 r. postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia (sygn. akt WGA.6220.4.2017);
10. Kopia postanowienia z dnia 05 kwietnia 2017 r. o dopuszczeniu Stowarzyszenia Projekt Września do udziału na prawach strony w postępowaniu o sygn. akt WGA.6220.4.2017;
11. Wezwanie z dnia 05 lipca 2017 r. do zaniechania naruszania dóbr osobistych oraz usunięcia skutków, wraz z potwierdzeniem odbioru;
12. Pismo Pozwanego z dnia 17 lipca 2017 r.;
13. Pismo Powoda z dnia 21 lipca 2017 r.;
14. Wydruk KRS Szpitala Powiatowego we Wrześni Sp. z o.o.;
15. Odpis pozwu dla strony przeciwnej.